



*Rekruttering og kompetansebehov
i fiskeflåten
V/ Erik Kartevoll*

FosFor 6. des 2017

Havfisk AS

- 10 trålere – 10% av torskekvotene
- Eid av Lerøy Seafood Group
- Hovedkontor i Ålesund
- Leverings- og aktivitetsplikt til 5 filetanlegg i Lerøy Norway Seafoods
- Omsetning 2016 – 1.312 MNOK

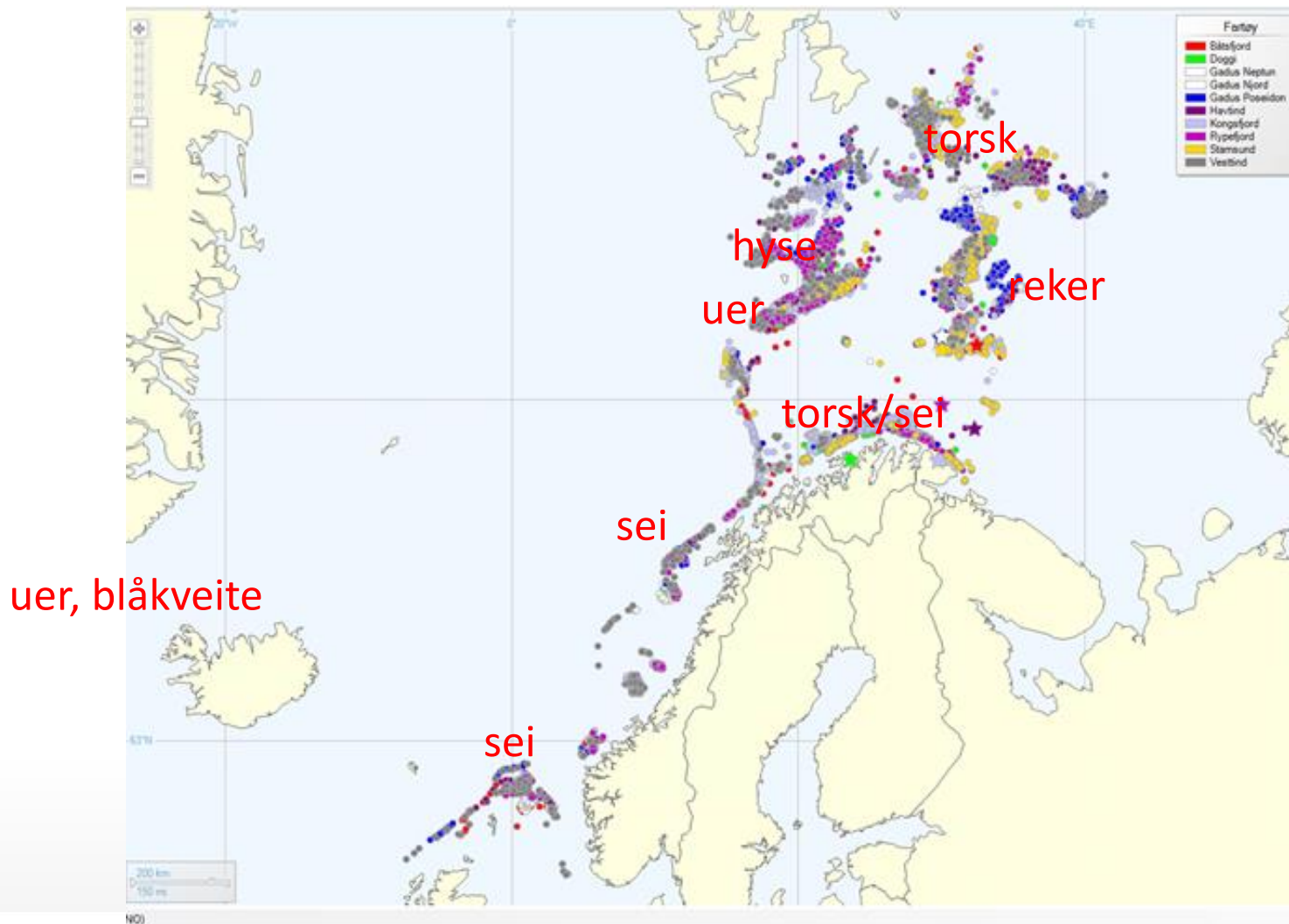


Havfisk AS

- 370 ansatte
 - 87% Norge, hvorav 2/3 Nord-Norge
 - 10% Færøyene
 - Snittalder 44 år
- 39 lærlinger pr.d.d.
 - 28 fiske & fangst
 - 11 motorman
- 340 mannskap, hvorav 39 med fagbrev
 - 24 fiske & fangst
 - 7 motorman
 - 8 annet
- 15-20 jobbsøknader mottas ukentlig
- Lav “turnover” - Kun 13 siste år



Her fisker vi



Utfordringer - Kvalitet

- Økt krav til kvalitet
 - Mer avanserte produkter
 - Mer foredling nær markedet
 - Større krav til råstoffet

Processing – from China to Europe a trend?

Esperen to discontinue China processing

Esperen has announced it will discontinue its processing of frozen fish products in China, as the competitive advantages of that business are rapidly eroding.

The decision will now increase the production of fish, while the Chinese plant will be discontinued after Christmas 2015.

Esperen has been in China for almost 10 years, and a head-on competition in the European market.

Esperen has been in China for almost 10 years, and a head-on competition in the European market.

Esperen has been in China for almost 10 years, and a head-on competition in the European market.



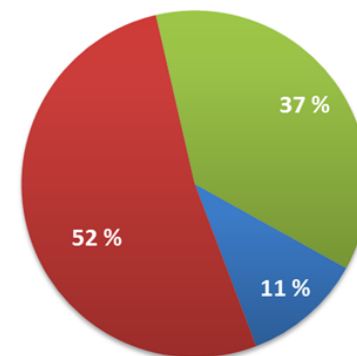
Fiskeribladet Fiskaren

Kina på retur

Kina er blitt et av de største markedene for norsk fisk, men nå er det en utfordring for Norge. Kina er blitt et av de største markedene for norsk fisk, men nå er det en utfordring for Norge. Kina er blitt et av de største markedene for norsk fisk, men nå er det en utfordring for Norge.



Kjøper-type - volum - torsk



- Clipfish
- Export for further processing
- Filet

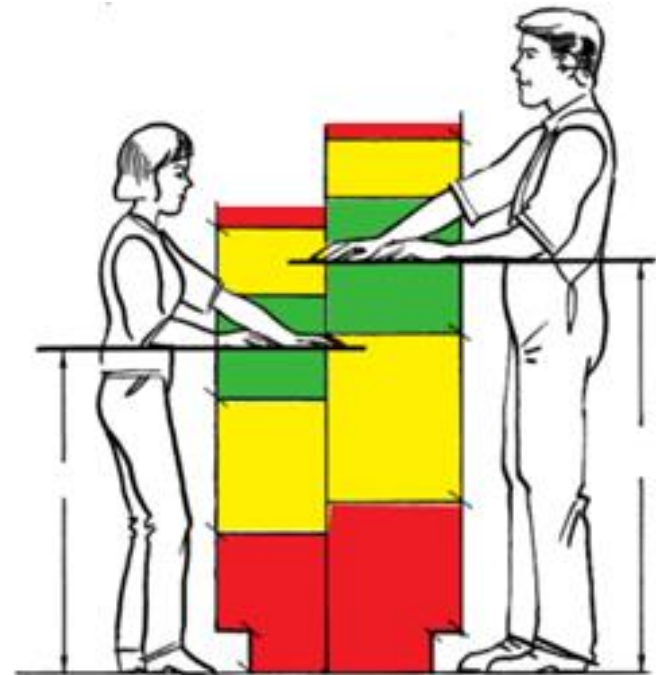
Utfordringer – Effektivitet, automatisering

- Større krav til effektivitet
 - Strukturering – økte kvoter pr båt
- Mer automatisering, spesialisering



Utfordringer – HMS

- Større krav til helse, miljø og sikkerhet
 - Belastningslidelser
 - Ergonomi
 - Systematisk forebygging
 - Ledelse



Utfordringer – Kontroll/dokumentasjon

- Økte krav til kontroll og dokumentasjon
 - Råstoffkontroll (kunder)
 - Egenkontroll (Mattilsynet)



Riktig kutt



Utfordringer - Arbeidsledelse / Motivasjon

Dagens fabriksjefer og trålbaser er stort sett fiskere som har fått tildelt lederansvar



Behov for økt kompetanse innen arbeidsledelse og motivasjon

Noen tilbakemeldinger fra mannskap:

- *Fabriksjefen må kommunisere med mannskapet, han var for snill, han sa ikke for mye, lite korrigerende. Fabriksjefen «gikk ikke foran», «tilbakelent»*
- *Fabrikklederne var ikke tydelige på hvordan arbeidet/rutinene skal utføres*
- *Fabriksjef og formann tok ingen styring, dette var opp til den enkelte*

Rekruttering

- Lav «turnover» – Kun 10 av totalt 210 fiskere sluttet siste år
- Trangt nåløye for å få jobb
- De fleste starter som vikarer for sykemeldte
- Stort sett dyktige lærlinger med fagbrev og læretiden fra en av våre trålere som får jobb hos oss



Rekruttering

- Mange tar fagbrev med mål om videre utdanning til styrmann/skipper eller maskinist
- 30 trålere totalt i Norge (120 skippere/styrmenn) => behov for 5-6 nye pr år
- Lærlingene innen fiske & fangst må derfor stort sett satse på en karriere som fiskere
- Nåløyet er tilsvarende trangt for chiefer og maskinister



Behov for kompetanseutvikling

- Relativt få med fagbrev – 11%
- Hektiske dager om bord – Begrenset tid til internopplæring
- Begrenset motivasjon til læring og utvikling – Dagens tariffer premierer i liten grad kompetanse
- Mellomledere rekrutteres internt – trenger praktisk lederutvikling



Kompetansenivå definert for fiskerne

- Fabrikkarbeid
 - Fabriksjef
 - Fabrikformann
 - Fullbefaren fabrikkarbeider
 - Grunnleggende fabrikkarbeider
- Dekksarbeid
 - Trålbas
 - Nettmann
 - Fullbefaren dekkarbeider
 - Videregående dekkarbeider
 - Grunnleggende dekkarbeider
- Etablert skriftlige kompetansekrav for alle nivå



Kompetanseutvikling i fiskeflåten

- Fagbrev – teoridelen må bli mer relevant
 - Kvalitet
 - HMS
 - Redskap
- Eksisterende mannskap må få faglig påfyll gjennom
 - Praksiskandidater
 - Opplæringsprogram, etterutdanning med kompetansebevis

Opplæringsprogram for fabrikk og fabrikkledelse

Felles samling før oppstart av kurs:

Opplæringsprogram fabrikk og fabrikkledelse. Trinn 1+2.

Trinn 1	
Modul 1	Kvalitet på fisk og fiskevarer
Modul 2	Sjømathygiene og renhold
Modul 3	Best praksis

Felles samling med eksamen på trinn 1, og orientering om trinn 2

Trinn 2	
Modul 4	Arbeidsmiljø og helse (HMS)
Modul 5	Egenkontroll basert på HACCP
Modul 6	Oppbygging og optimalisering av fabrikk
Modul 7	Ledelse

Takk for meg!

